

**DOHODA O SPOLUPRÁCI V OBLASTI OBRANY**

**MEDZI**

**VLÁDOU**

**SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**A**

**VLÁDOU**

**SPOJENÝCH ŠTÁTOV AMERICKÝCH**

## OBSAH

	Preambula
Článok 1	Predmet, účel a vykonávanie
Článok 2	Definície
Článok 3	Prístup k dohodnutým zariadeniam a priestorom a ich využívanie
Článok 4	Predsunuté rozmiestnenie obranných zariadení, zásob a materiálu
Článok 5	Vlastníctvo nehnuteľností
Článok 6	Bezpečnosť
Článok 7	Vstup a výstup
Článok 8	Logistická podpora
Článok 9	Motorové vozidlá
Článok 10	Preukazy
Článok 11	Pohyb lietadiel, plavidiel a vozidiel
Článok 12	Trestná právomoc
Článok 13	Väzba a prístup
Článok 14	Disciplína
Článok 15	Nároky na náhradu škody
Článok 16	Oslobodenie od dane na služobné účely
Článok 17	Oslobodenie od dane na súkromné účely
Článok 18	Dovoz a vývoz na služobné účely
Článok 19	Dovoz a vývoz na súkromné účely
Článok 20	Colné postupy
Článok 21	Cinnosti v oblasti vojenskej služby
Článok 22	Vojenské poštové úrady
Článok 23	Mena a jej zamieňanie
Článok 24	Práca
Článok 25	Obstarávanie
Článok 26	Postavenie dodávateľov
Článok 27	Životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť
Článok 28	Verejné služby a komunikácie
Článok 29	Dostupnosť zdrojov a riešenie sporov
Článok 30	Nadobudnutie platnosti, zmena a trvanie
Príloha A	Dohodnuté zariadenia a priestory

Vláda Slovenskej republiky (ďalej ako „Slovenská republika“) a vláda Spojených štátov amerických (ďalej ako „Spojené štáty“), ďalej spoločne uvádzané ako „Strany“ a samostatne ako „Strana“,

želajúc si uzavrieť dohodu o posilnenej spolupráci v oblasti obrany medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi,

potvrdzujúc, že takáto spolupráca je založená na plnom rešpektovaní suverenity každej Strany a vzájomných záväzkov Strán vyplývajúcich z iných medzinárodných dohôd vrátane Charty Organizácie Spojených národov,

vedomí si práv a povinností vyplývajúcich zo Severoatlantickej zmluvy, podpísanej vo Washingtone 4. apríla 1949,

potvrdzujúc, že prítomnosť ozbrojených súborov Spojených štátov („USA“) v euroatlantickom priestore prispieva k posilneniu bezpečnosti a stability Slovenskej republiky a regiónu,

usudzujúc, že sa ozbrojené sily USA, ich závislé osoby a dodávatelia USA môžu nachádzať na území Slovenskej republiky a že účelom tohto pôsobenia ozbrojených súborov USA na území Slovenskej republiky je posilniť úsilie Strán o podporu mieru a bezpečnosti v oblastiach spoločného záujmu a prospechu a podieľať sa na spoločnom úsilí v oblasti obrany,

uznávajúc, že pôsobenie ozbrojených súborov USA na území Slovenskej republiky je so súhlasom Slovenskej republiky a s plným rešpektovaním Ústavy Slovenskej republiky a iných slovenských zákonov,

želajúc si spoločne zdieľať zodpovednosť pri podpore tých ozbrojených súborov USA, ktoré môžu byť prítomné na území Slovenskej republiky, a to spravodlivým a udržateľným spôsobom,

uznávajúc Zmluvu medzi štátmi, ktoré sú stranami Severoatlantickej zmluvy, vzťahujúcu sa na status ich ozbrojených súborov, podpísanú v Londýne 19. júna 1951 (ďalej len „NATO SOFA“), ktorá nadobudla platnosť 23. augusta 1953, vrátane jej ustanovenia o samostatných dojednaniach, ktoré doplňajú NATO SOFA,

uznávajúc Dohodu o nadobudnutí a vzájomnom poskytovaní služieb medzi Ministerstvom obrany Slovenskej republiky a Ministerstvom obrany Spojených štátov amerických, podpísanú v Bratislave 15. decembra 1998 (ďalej len „ACSA“), ktorá nadobudla platnosť 15. decembra 1998,

uznávajúc Dohodu medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Spojených štátov amerických o bezpečnostných opatreniach na ochranu utajovaných vojenských informácií, podpísanú vo Washingtone 11. apríla 1995 (ďalej len „Dohoda o informačnej bezpečnosti“), ktorá nadobudla platnosť 11. apríla 1995 a

uznávajúc potrebu posilniť svoju spoločnú bezpečnosť, prispieť k medzinárodnému mieru a stabilité a prehľbiť spoluprácu v oblasti obrany a bezpečnosti,

sa dohodli takto:

## **ČLÁNOK 1** **PREDMET, ÚČEL A VYKONÁVANIE**

1. Táto Dohoda podporuje a posilňuje, *inter alia*:

- (a) spoluprácu medzi Stranami v záležitostach súvisiacich s obranou, vrátane bilaterálnej spolupráce a spolupráce v rámci NATO,
- (b) rozvoj obranných spôsobilostí, obranné plánovanie a vojenský výcvik Strán na posilnenie spoločného úsilia v oblasti obrany,
- (c) pravidelné konzultácie o hrozbách a výzvach pre medzinárodný mier a bezpečnosť a
- (d) výmenu informácií a skúseností v otázkach strategickej obrany a bezpečnosti.

2. Táto Dohoda stanovuje rámec na posilnené partnerstvo a spoluprácu v oblasti obrany a bezpečnosti medzi Slovenskou republikou a Spojenými štátmi a dopĺňa všeobecné podmienky stanovené v NATO SOFA, pokiaľ ide o prítomnosť ozbrojených síl USA a ich závislých osôb nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky, ako aj prítomnosť a činnosti dodávateľov USA nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky v osobitných situáciach uvedených v tejto Dohode.

3. Strany alebo ich výkonné zástupcovia konzultujú podľa potreby, najmenej však raz za rok, s cieľom zaručiť riadne vykonávanie tejto Dohody, a to vrátane podrobností o činnostiach ozbrojených síl USA na území Slovenskej republiky. Výkonné zástupcovia vypracujú postupy na konzultácie medzi svojimi príslušnými zástupcami o všetkých záležitostach týkajúcich sa účinného vykonávania tejto Dohody. Strany alebo ich výkonné zástupcovia môžu podľa potreby uzavrieť vykonávacie dohody alebo dojednania na vykonanie ustanovení tejto Dohody.

## **ČLÁNOK 2**

### **DEFINÍCIE**

Na účely tejto Dohody sa vymedzujú nasledujúce pojmy:

1. Pojem „Ozbrojené sily USA“ zahŕňa silovú a civilnú zložku, ako aj celý majetok, úradné informácie USA, vybavenie a materiál (vrátane vozidiel, plavidiel a lietadiel prevádzkovaných Spojenými štátmi alebo pre Spojené štáty) ozbrojených síl USA nachádzajúci sa na území Slovenskej republiky.
2. Pojem „Ozbrojené sily“ má rovnaký význam ako je uvedený v článku I odseku 1 písm. a) NATO SOFA.
3. S výnimkou ustanovení článku 15 tejto Dohody, má pojem „civilná zložka“ rovnaký význam ako je uvedený v článku I odseku 1 písm. b) NATO SOFA, a zahŕňa tiež: a) zamestnancov neslovenských nekomerčných organizácií, ktorí sú štátnymi príslušníkmi Spojených štátov amerických alebo majú obvyklý pobyt na území Spojených štátov a ktorí nemajú obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, a ktorí výlučne s cieľom prispieť k blahu, morálke alebo vzdelávaniu ozbrojených síl USA sprevádzajú tieto ozbrojené sily na území Slovenskej republiky; a b) závislé osoby zamestnané ozbrojenými silami USA, a to aj na účely činností vojenskej služby uvedených v článkoch 21 a 22 tejto Dohody, ako aj závislé osoby zamestnané nekomerčnými organizáciami uvedenými v tomto odseku.
4. Pojem „Dodávatelia USA“ zahŕňa neslovenské fyzické osoby ako aj neslovenské právnické osoby a ich zamestnancov, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi Slovenskej republiky a sú zmluvnými dodávateľmi alebo subdodávateľmi Ministerstva obrany USA.
5. Pojem „Závislá osoba“ má rovnaký význam ako je uvedený v článku I odseku 1 písm. c) NATO SOFA a zahŕňa aj rodinného príslušníka člena ozbrojených síl alebo civilnej zložky, ktorý a) je finančne, právne alebo zo zdravotných dôvodov odkázaný na podporu tohto člena; b) tvorí s týmto členom spoločnú domácnosť a c) nachádza sa na území Slovenskej republiky so súhlasom orgánov ozbrojených síl.
6. Pojem „Dohodnuté zariadenia a priestory“ zahŕňa zariadenia a priestory na území Slovenskej republiky uvedené v prílohe A k tejto Dohode a také ďalšie zariadenia a priestory na území Slovenskej republiky, ktoré môže Slovenská republika poskytnúť v budúcnosti na základe vzájomnej dohody, a ku ktorým majú ozbrojené sily USA, dodávatelia USA, závislé osoby a ďalšie osoby podľa vzájomnej dohody prístup a sú oprávnené ich používať podľa tejto Dohody. Pri plnom rešpektovaní tých častí, ktoré si Slovenská republika alebo jeho výkonný zástupca určí na svoje výhradné používanie, budú mať Strany spoločný prístup k dohodnutým zariadeniam a priestorom a budú ich spoločne používať, s výnimkou tých častí, ktoré Strany alebo ich výkonné zástupcovia osobitne vyhradia na výhradný prístup a používanie ozbrojenými silami USA.
7. Pojem „Výkonný zástupca“ zahŕňa Ministerstvo obrany Slovenskej republiky pre Slovenskú republiku a Ministerstvo obrany USA pre Spojené štáty, alebo ich poverených zástupcov.

8. Pojem „Úradné informácie USA“ zahŕňa informácie, ktoré sú vo vlastníctve Spojených štátov, sú vyrobené pre Spojené štáty alebo Spojenými štátmi alebo podliehajú kontrole Spojených štátov.

## ČLÁNOK 3

### PRÍSTUP K DOHODNUTÝM ZARIADENIAM A PRIESTOROM A ICH VYUŽÍVANIE

1. Pri plnom rešpektovaní suverenity a zákonov Slovenskej republiky sú ozbrojené sily USA oprávnené operačne riadiť dohodnuté zariadenia a priestory na účely prístupu a používania ozbrojenými silami USA, dodávateľmi USA, závislými osobami a inými podľa vzájomnej dohody na návštevy, výcvik, cvičenia, manévre, tranzit, podporné a súvisiace činnosti, doplnanie paliva do lietadiel, tankovanie plavidiel, pristátie a predletovú prípravu lietadiel, dočasného údržbu vozidiel, plavidiel a lietadiel, ubytovanie personálu, spojenie, rozmiestňovanie sín a materiálu, predsunuté rozmiestňovanie zariadení, zásob a materiálu, činnosti v oblasti bezpečnostnej pomoci a spolupráce, spoločné a kombinované výcvikové činnosti, humanitárne činnosti a činnosti súvisiace s odstraňovaním následkov katastrof, operácie krízového manažmentu, výstavbu na podporu vzájomne dohodnutých činností a na iné účely, na ktorých sa Strany alebo ich výkonné zástupcovia môžu dohodnúť, vrátane tých, ktoré sa vykonávajú v rámci Severoatlantickej zmluvy.
2. Na podporu týchto činností a účelov Slovenská republika oprávňuje ozbrojené sily USA vykonávať kontrolu vstupu do dohodnutých zariadení a priestorov alebo ich častí, ktoré boli poskytnuté na výhradné použitie ozbrojenými silami USA, a koordinovať vstup so slovenskými orgánmi do dohodnutých zariadení a priestorov spoločne používaných ozbrojenými silami USA a Ozbrojenými silami SR na účely bezpečnosti a ochrany. Výkonné zástupcovia stanovia postupy spolupráce týkajúce sa prevádzkových a bezpečnostných opatrení na vstup do dohodnutých zariadení a oblastí.
3. Slovenský výkonný zástupca na žiadosť sprostredkuje zabezpečenie dočasného prístupu a použitia zo strany ozbrojených síl USA a dodávateľov USA:
  - (a) verejných pozemkov a zariadení (vrátane ciest, prístavov a letísk), ktoré nie sú súčasťou dohodnutého zariadenia a priestoru, vrátane tých, ktoré sú vo vlastníctve alebo pod kontrolou Slovenska, miestnych samosprávnych krajov alebo miestnych samospráv a
  - (b) súkromných pozemkov a zariadení (vrátane ciest, prístavov a letísk) na použitie na podporu ozbrojených síl USA.
4. Pri sprístupňovaní dohodnutých zariadení a priestorov a pri používaní týchto dohodnutých zariadení a priestorov Strany náležíte zohľadnia prevádzkové a bezpečnostné problémy.
5. Slovenská republika poskytne, bez nájomného alebo podobných nákladov pre ozbrojené sily USA, všetky dohodnuté zariadenia a priestory vrátane tých, ktoré spoločne používajú ozbrojené sily USA a Ozbrojené sily SR.
6. V koordinácii so slovenským výkonným zástupcom môžu ozbrojené sily USA a dodávateelia USA vykonávať stavebné činnosti na dohodnutých zariadeniach a priestoroch a robiť na nich zmeny a zlepšenia na podporu činností a účelov uvedených v odseku 1 tohto článku. Ozbrojené

sily USA budú spolupracovať so slovenským výkonným zástupcom v otázkach týkajúcich sa takejto výstavby, zmien a vylepšení na základe spoločného zámeru Strán, aby technické požiadavky a stavebné normy všetkých takýchto projektov realizovaných ozbrojenými silami USA alebo v ich mene boli v súlade s požiadavkami a normami oboch Strán. Na tento účel sa bude tento odsek vykonávať v súlade so vzájomne stanovenými postupmi, v prípade potreby stanovených aj vo vykonávacích dojednaniach. Ozbrojené sily USA môžu vykonávať takúto výstavbu, zmeny a zlepšenia s príslušníkmi ozbrojených síl.

7. Ozbrojené sily USA zodpovedajú za náklady na výstavbu a rozvoj dohodnutých zariadení a priestorov poskytovaných výlučne na použitie ozbrojenými silami USA a za náklady na ich prevádzku a údržbu, pokiaľ nie je vzájomne stanovené inak.
8. Strany sú na základe proporcionálneho použitia zodpovedné za náklady na výstavbu a rozvoj a náklady na prevádzku a údržbu dohodnutých zariadení a priestorov určených na spoločné používanie alebo inak spoločne používaných ozbrojenými silami USA a Slovenska, pokiaľ nie je vzájomne určené inak.
9. Financovanie stavebných projektov realizovaných ozbrojenými silami USA musí byť v súlade so zákonmi a predpismi USA.
10. Slovenský výkonný zástupca podporí úsilie ozbrojených síl USA v týchto realizáciach získaním potrebných slovenských oprávnení a povolení na takúto výstavbu, zmeny a zlepšenia, ktoré sa realizujú zo strany ozbrojených síl USA alebo v ich mene. Ozbrojené sily USA alebo dodávatelia USA poskytnú na požiadanie slovenského výkonného zástupcu všetku relevantnú, potrebnú a uvoľniteľnú dokumentáciu na získanie týchto oprávnení a povolení. Tieto oprávnenia a povolenia sa vydajú bez toho, aby ozbrojeným silám USA alebo dodávateľom USA vznikli náklady.
11. Strany alebo ich výkonné zástupcovia v prípade potreby spolupracujú pri plánovaní využívania a rozvoja dohodnutých zariadení a priestorov, ako aj priestorov v okolí dohodnutých zariadení a priestorov s cieľom zaručiť dlhodobé vykonávanie tejto Dohody.

## **ČLÁNOK 4**

### **PREDSUNUTÉ ROZMIESTNENIE OBRANNÝCH ZARIADENÍ, ZÁSOB A MATERIÁLU**

1. Pri plnom rešpektovaní suverenity a zákonov Slovenskej republiky môžu ozbrojené sily USA prepravovať, rozmiestňovať a skladovať obranné zariadenia, zásoby a materiál (ďalej len „rozmiestnený materiál“) v dohodnutých zariadeniach a priestoroch a na iných miestach podľa vzájomnej dohody. Strany alebo ich výkonné zástupcovia konzultujú činnosti podľa tohto článku v potrebnom rozsahu.
2. Ozbrojené sily USA vopred informujú slovenského výkonného zástupcu o typoch, množstvách a harmonogramoch dodávok tohto rozmiestneného materiálu, ktorý majú ozbrojené sily USA v úmysle prepraviť alebo rozmiestniť na území Slovenskej republiky, ako aj o dodávateľoch USA, ktorí takéto dodávky uskutočňujú.
3. Rozmiestnený materiál ozbrojených síl USA a zariadenia alebo ich časti určené na skladovanie takéhoto rozmiestneného materiálu budú využité výlučne na použitie ozbrojenými silami USA. Ozbrojené sily USA budú mať výlučnú kontrolu nad prístupom k takému rozmiestnenému materiálu, jeho používaním a nakladaním s ním a budú mať neobmedzené právo kedykoľvek takýto rozmiestnený materiál vyviezť z územia Slovenskej republiky.
4. Ozbrojené sily USA a dodávatelia USA budú operačne riadiť skladovacie zariadenia uvedené v odseku 1 tohto článku v záležitostiach týkajúcich sa rozmiestnenia a skladovania rozmiestneného materiálu vrátane dodania, správy, kontroly, používania, údržby a vyvezenia takéhoto rozmiestneného materiálu. Lietadlá, vozidlá a plavidlá prevádzkované ozbrojenými silami USA alebo pre ne, majú prístup na letiská a vnútrozemské prístavy Slovenska a na ďalšie miesta podľa dohody na účely dodania, skladovania a údržby rozmiestneného materiálu ozbrojených síl USA na území Slovenskej republiky a jeho vyvezenia z územia Slovenskej republiky.

## **ČLÁNOK 5** **VLASTNÍCTVO NEHNUTEĽNOSTÍ**

1. Všetky budovy, nepremiestniteľné stavby a montované sústavy postavené na pozemku v dohodnutých zariadeniach a priestoroch, vrátane stavieb zmenených alebo zlepšených ozbrojenými silami USA, zostanú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Všetky tieto budovy, stavby a sústavy postavené ozbrojenými silami USA sa stanú vlastníctvom Slovenska bezprostredne po ich postavení, no budú používané ozbrojenými silami USA, pokým ich tie budú potrebovať.
2. Ozbrojené sily USA vrátia ako výhradný a nezažený majetok Slovenska akékoľvek dohodnuté zariadenie alebo priestor alebo akúkoľvek ich časť vrátane budov, nepremiestniteľných stavieb a montovaných sústav postavených ozbrojenými silami USA, hned' ako ich ozbrojené sily USA prestanú používať, a v prípade, že Spojeným štátom tým nevzniknú žiadne náklady. Strany alebo ich výkonné zástupcovia budú vzájomne konzultovať podmienky vrátenia akéhokoľvek dohodnutého zariadenia alebo priestoru vrátane náhrady za vzájomne určenú zostatkovú hodnotu vylepšení alebo výstavby, ktoré uskutočnili Spojené štáty.
3. Ozbrojené sily USA a dodávatelia USA si ponechajú vlastnícke právo na všetko vybavenie, materiál, zásoby, premiestniteľné stavby a iný hnuteľný majetok, ktoré dovezli na územie Slovenskej republiky alebo ktoré nadobudli na území Slovenska v súvislosti s touto Dohodou, pokial' a dokým sa nevzdajú vlastníckeho práva.
4. Strany alebo ich oprávnené osoby môžu konzultovať možný prevod alebo kúpu vybavenia ozbrojených síl USA, ktoré bolo určené ako nad rámec potrieb USA, a to v súlade so zákonmi a predpismi USA.

## **ČLÁNOK 6**

### **BEZPEČNOSŤ**

1. Vzhľadom na to, že Slovenská republika nesie celkovú zodpovednosť za bezpečnosť na svojom území, Slovensko prijme opatrenia potrebné na zaistenie ochrany, bezpečnosti a zabezpečenia ozbrojených súborov USA, dodávateľov USA, závislých osôb a rozmiestneného materiálu a na ochranu a zabezpečenie úradných informácií USA. Na podporu tejto zodpovednosti budú ozbrojené sily Slovenskej republiky a USA úzko spolupracovať na zaručení bezpečnosti a ochrany.
2. Ozbrojené sily USA sú oprávnené vykonávať všetky práva a právomoci nevyhnutné pre operačné riadenie ozbrojenými silami USA na účel ich prístupu a využívania dohodnutých zariadení a priestorov vrátane prijímania vhodných opatrení na obranu, udržanie alebo obnovenie poriadku a na ochranu ozbrojených súborov USA, dodávateľov USA a závislých osôb. Spojené štáty by mali koordinovať tieto opatrenia a vždy koordinujú plány ochrany súborov s príslušnými slovenskými orgánmi.

## **ČLÁNOK 7** **VSTUP A VÝSTUP**

1. Slovenská republika nebude vyžadovať spolupodpis rozkazov na presun podľa článku III odseku 2 písm. b) NATO SOFA.
2. V súlade s NATO SOFA nebude Slovenská republika požadovať pasy alebo víza na vstup na územie a výstup z územia Slovenska pre príslušníkov ozbrojených síl, ktorí sú držiteľmi požadovaného preukazu totožnosti a platného rozkazu na presun. Okrem toho Slovenská republika nebude požadovať víza na vstup na územie alebo výstup z územia Slovenskej republiky pre príslušníkov civilnej zložky, závislé osoby a dodávateľov USA, ktorí sú držiteľmi platného cestovného pasu a identifikačného preukazu Ministerstva obrany USA, rozkazu na presun alebo poverenia vydaného príslušným orgánom Spojených štátov potvrdzujúcich ich status.
3. Ozbrojené sily USA, dodávatelia USA a závislé osoby sú vyňaté z predpisov upravujúcich registráciu a kontrolu cudzincov. Ich pobyt na území Slovenskej republiky sa považuje za prechodný pobyt. Na žiadosť orgánov ozbrojených síl USA vydajú slovenské orgány týmto osobám bezplatné potvrdenie o pobytne.
4. Ak príslušník ozbrojených síl USA zomrie alebo opustí územie Slovenskej republiky pri presune, bude sa závislým osobám tohto príslušníka nadálej priznávať štatút závislých osôb podľa tejto Dohody po dobu deväťdesiatich (90) dní po takomto úmrtí alebo presune. Ak sú nezaopatrené deti zapísané do vzdelávacích zariadení na území Slovenskej republiky pred úmrtím alebo presunom príslušníka, bude sa závislým osobám nadálej priznávať štatút závislých osôb najmenej po dobu tridsiatich (30) kalendárnych dní po skončení školského roka alebo ukončenia zápisu.

## **ČLÁNOK 8** **LOGISTICKÁ PODPORA**

1. Slovenská republika na žiadosť ozbrojených síl USA vynaloží maximálne úsilie, zohľadňujúc svoje vnútrostátne požiadavky a dostupné kapacity, pri poskytnutí logistickej podpory na vykonávanie činností podľa tejto Dohody.
2. Podľa potreby sa takáto logistická podpora poskytne a preplatí v súlade s dohodou ACSA alebo nástupníckymi dohodami.
3. V prípade logistickej podpory, na ktorú sa nevzťahuje odsek 2 tohto článku, uhradia ozbrojené sily USA a dodávateelia USA primerané náklady za požadovanú a prijatú logistickú podporu. V tejto súvislosti poskytne Slovenská republika ozbrojeným silám USA rovnako výhodné podmienky, ako poskytuje Ozbrojeným silám SR, osloboodené od daní, poplatkov alebo podobných úhrad v súlade so vzájomne stanovenými postupmi.

## **ČLÁNOK 9** **MOTOROVÉ VOZIDLÁ**

1. Slovenské orgány budú uznávať registráciu a udeľovanie preukazov vojenskými a civilnými orgánmi USA na motorové vozidlá a prívesy ozbrojených súborov USA, ktoré sú v osobnom vlastníctve alebo prevádzke členov ozbrojených súborov a ich civilného personálu, dodávateľov USA a závislých osôb. Na žiadosť orgánov ozbrojených súborov USA vydajú slovenské orgány bezplatne poznávacie značky pre služobné, netaktické vozidlá a civilné poznávacie značky, ktoré sa nebudú odlišovať od poznávacích značiek vydaných slovenským obyvateľom, pre súkromné motorové vozidlá príslušníkov ozbrojených súborov, dodávateľov USA a závislé osoby. Registráciu a postup pri vydávaní preukazov zo strany Slovenska podľa tohto odseku vykoná Vojenská polícia Slovenskej republiky v súlade s postupmi vzájomne stanovenými výkonnými zástupcami. Tieto vzájomne dohodnuté postupy sa premietnu v smernici pre Vojenskú políciu Slovenskej republiky.
2. Orgány ozbrojených súborov USA prijmú primerané bezpečnostné opatrenia vo vzťahu k motorovým vozidlám a prívesom, ktoré registrovali alebo povolili alebo používajú ozbrojené sily USA na území Slovenskej republiky.
3. Príslušníci ozbrojených súborov USA, dodávatelia USA a závislé osoby sú povinní dodržiavať slovenské zákony o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a prívesov na území Slovenskej republiky.

## **ČLÁNOK 10**

### **PREUKAZY**

1. Preukaz alebo iné povolenie vydané orgánmi USA príslušníkovi ozbrojených síl USA alebo dodávateľovi USA, ktoré oprávňuje držiteľa na vedenie vozidiel, plavidiel alebo lietadiel ozbrojených síl, je platný na území Slovenska.
2. Slovenské orgány uznajú bez vodičských skúšok alebo poplatkov vodičské preukazy vydané Spojenými štátmi, ich štátmi alebo politickými útvarmi na vedenie súkromných motorových vozidiel príslušníkmi ozbrojených síl USA a ich závislými osobami a dodávateľmi USA. Medzinárodné vodičské preukazy sa nevyžadujú.
3. Slovenská republika nebude od príslušníkov ozbrojených síl USA alebo dodávateľov USA požadovať získanie osobitných preukazov vydaných Slovenskou republikou v súvislosti s poskytovaním služieb v rámci ich úradných alebo zmluvných povinností voči ozbrojeným silám USA a ich závislým osobám alebo dodávateľom USA, ako aj iným osobám podľa vzájomnej dohody.

## **ČLÁNOK 11**

### **POHYB LIETADIEL, PLAVIDIEL A VOZIDIEL**

1. Lietadlá, plavidlá a vozidlá prevádzkované ozbrojenými silami USA, alebo výlučne pre ne môžu vstupovať na územie Slovenskej republiky, odchádzať z neho a voľne sa na ňom pohybovať pri dodržiavaní príslušných pravidiel bezpečnosti a premávky. Do týchto lietadiel, plavidiel a vozidiel sa nesmie nastupovať ani nepodliehajú prehliadke bez súhlasu Spojených štátov.
2. Lietadlá prevádzkované ozbrojenými silami USA alebo výlučne pre ne sú oprávnené k preletu, k vykonávaniu tankovania počas letu, pristávaniu a vzletaniu na území Slovenska. Na tieto lietadlá sa nevzťahujú poplatky za poskytovanie leteckých navigačných služieb vrátane traťových poplatkov a terminálových poplatkov. Okrem toho tieto lietadlá nepodliehajú letiskovým poplatkom vrátane poplatkov za pristátie, poplatkov za parkovanie a poplatkov za služby pre cestujúcich na letiskách vo vlastníctve a prevádzke štátu na území Slovenskej republiky.
3. Ozbrojené sily USA a dodávatelia USA vykonávajúci činnosti v mene ozbrojených síl USA zaplatia za požadované a prijaté služby primerané poplatky vo výške, ktorá nie je menej výhodná ako pre Ozbrojené sily SR, osloboodená od daní a podobných poplatkov.
4. Príslušné orgány Strán spolupracujú spôsobom, ktorý je v súlade s relevantnými ustanoveniami odseku 1 tohto článku, a to aj pokial' ide o prepravu zbraní, ľažkého vybavenia a nebezpečných materiálov na území Slovenskej republiky.

## **ČLÁNOK 12** **TRESTNÁ PRÁVOMOC**

1. Slovenská republika uznáva osobitnú dôležitosť disciplinárnej kontroly ozbrojených súborov USA nad jej príslušníkmi a vplyv, ktorý má taká kontrola na operačnú pripravenosť. Slovenská republika preto na žiadosť Spojených štátov a na podporu svojho záväzku o vzájomnej obrane týmto uplatňuje svoju suverénnu diskrečnú právomoc vziať sa svojho prednostného práva na výkon trestnej právomoci podľa článku VII odseku 3 písm. c) NATO SOFA. V konkrétnych prípadoch trestných činov, ktoré majú pre Slovenskú republiku osobitný význam, môžu slovenské orgány toto vzdanie sa právomoci odvolať, a to písomným vyhlásením, ktoré sa predkladá príslušnému orgánu ozbrojených súborov USA najneskôr do tridsiatich (30) dní od prijatia oznámenia uvedeného v odseku 2 tohto článku. Slovenské orgány môžu predložiť vyhlásenie aj pred prijatím tohto oznámenia.
2. Ozbrojené sily USA oznámia slovenským orgánom každý prípad podľa odseku 1 tohto článku, s výnimkou trestných činov, za ktoré možno uložiť pokutu alebo trest odňatia slobody na menej ako (3) tri roky.
3. Kedykoľvek je príslušník ozbrojených súborov USA alebo závislá osoba stíhaná slovenskými orgánmi, trestnú právomoc vykonávajú slovenské všeobecné súdy.
4. Príslušníci ozbrojených súborov USA a závislé osoby nebudú súdené v neprítomnosti bez ich súhlasu, ibaže sa neoprávnene vyhýbajú povinnosti dostaviť sa pred súd napriek riadne prijatému oznámeniu o dátume pojednávania alebo pokial' sa nezákonne vyhýbajú pôsobnosti orgánov ozbrojených súborov USA.
5. Na určenie, či údajný trestný čin bol následkom akéhokoľvek konania alebo opomenutia príslušníka ozbrojených súborov USA pri výkone služobnej povinnosti podľa článku VII odseku 3 písm. a) bodu ii) NATO SOFA, je rozhodujúce osvedčenie vydané príslušným orgánom ozbrojených súborov USA nachádzajúcim sa na území Slovenskej republiky, že k takému konaniu alebo opomenutiu došlo pri výkone služobnej povinnosti.
6. Príslušné orgány Strán podľa potreby vzájomne spolupracujú a vymieňajú si informácie s cieľom uľahčenia výkonu práv poškodených, vrátane ich možných nárokov na náhradu škody vyplývajúcich z vnútroštátnych systémov.

## **ČLÁNOK 13** **VÄZBA A PRÍSTUP**

1. Slovenské orgány bezodkladne informujú orgány ozbrojených síl USA o zatknutí alebo zadržaní príslušníka ozbrojených síl USA alebo závislej osoby slovenskými orgánmi. Orgány ozbrojených síl USA budú mať v koordinácii so slovenskými orgánmi neodkladný prístup ku každej takejto osobe, kedykoľvek o to požiadajú. Ozbrojené sily USA môžu byť prítomné na všetkých konaniach vrátane výsluchov takéhoto príslušníka alebo závislej osoby slovenskými orgánmi.
2. Príslušník ozbrojených síl USA alebo závislá osoba, ktorú slovenské orgány vyšetrujú, alebo sa voči nej vedie súdne konanie, zotrva alebo bude umiestnená pod kontrolu orgánov ozbrojených síl USA, ak o to tieto orgány požiadajú, až do ukončenia všetkých súvisiacich súdnych konaní (vrátane odvolacieho konania). V takýchto prípadoch orgány ozbrojených síl USA zaručia, aby sa na týchto konaniach zúčastnil príslušník ozbrojených síl a vynaložia maximálne úsilie na zabezpečenie prítomnosti príslušníka civilnej zložky alebo závislej osoby pred slovenskými orgánmi v konaní, ktoré môže vyžadovať prítomnosť tejto osoby. Ak sa slovenské súdne konania neukončia do jedného (1) roka od ich začatia, povinnosť orgánov ozbrojených síl USA podľa tohto odseku zaniká. Na žiadosť slovenských orgánov môže byť táto lehota predĺžená podľa dohody medzi orgánmi ozbrojených síl USA a príslušnými slovenskými orgánmi. Ozbrojené sily USA posúdia danú žiadosť s porozumením.
3. Doba obmedzenia osobnej slobody slovenskými orgánmi alebo doba väzby orgánmi ozbrojených síl USA sa započíta do trestu odňatia slobody, ak bude v predmetnej veci uložený.
4. Pokial' sa Strany nedohodnú inak, odňatie slobody uložené slovenským súdom príslušníkovi ozbrojených síl USA alebo závislej osobe sa vykoná v jednej alebo viacerých slovenských nápravných zariadeniach určených Stranami na tieto účely. Slovenské orgány povolia ozbrojeným silám USA navštíviť tieto osoby mimo bežných návštevných hodín a umožnia im poskytnúť týmto osobám pomoc vrátane starostlivosti o zdravie, blaho a morálku, vo forme oblečenia, jedla, posteľnej bielizne, lekárskej a Zubnej starostlivosti a náboženského poradenstva. Slovenské orgány povolia rodinným príslušníkom navštevovať tieto osoby počas bežných návštevných hodín a v závislosti od osobitného dojednania umožnia im aj poskytnúť týmto osobám pomoc vrátane starostlivosti o ich zdravie, blaho a morálku, vo forme oblečenia, jedla, posteľnej bielizne, lekárskej a Zubnej starostlivosti a náboženského poradenstva.

## **ČLÁNOK 14**

### **DISCIPLÍNA**

1. Orgány ozbrojených síl USA zodpovedajú za udržiavanie disciplíny a poriadku v ozbrojených silách USA a na tento účel môžu vykonávať policajné právomoci v dohodnutých zariadeniach a priestoroch alebo priestoroch, v ktorých sa inak môžu nachádzať ozbrojené sily USA, ako je stanovené v článku VII odseku 10 NATO SOFA. V oblastiach, ktoré spoločne využívajú ozbrojené sily USA a SR, sa príslušné orgány vo výkone dozoru policajných právomocí vzájomne koordinujú.
2. V úzkej koordinácii s príslušnými slovenskými orgánmi a s uznaním, že Slovenská republika má na svojom území výsostné právomoci v oblasti presadzovania práva, môžu ozbrojené sily USA povoliť využitie vojenskej polície ozbrojených síl USA na udržanie disciplíny a poriadku voči ozbrojeným silám USA v komunitách nedaleko vojenských zariadení a priestorov, v ktorých sa nachádzajú ozbrojené sily USA.

## **ČLÁNOK 15** **NÁROKY NA NÁHRADU ŠKODY**

1. Príslušníci ozbrojených síl USA vrátane civilnej zložky sú vyňatí z konania o občianskoprávnu náhradu škody alebo o uloženie správnej pokuty, ktoré vyplývajú z konania alebo opomenutia týchto osôb pri výkone ich služobných povinností. Takéto nároky môžu byť predložené a posudzované v konaní pred príslušnými slovenskými orgánmi v súlade s ustanoveniami článku VIII NATO SOFA.
2. Na účely tohto článku pojem „civilná zložka“ zahŕňa bez ohľadu na štátnu príslušnosť alebo miesto pobytu všetky osoby, ktoré sú zamestnancami vlády USA a konajú v rámci služobných povinností pridelených ozbrojenými silami USA, pričom nezahŕňa dodávateľov USA, iných dodávateľov a zamestnancov týchto dodávateľov ani nekomerčné organizácie bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť alebo miesto pobytu.
3. Na určenie, či prípadná občianskoprávna zodpovednosť vznikla z konania alebo opomenutia príslušníka ozbrojených síl USA vrátane civilnej zložky, pri výkone služobnej povinnosti, je rozhodujúce osvedčenie vydané príslušným orgánom ozbrojených síl USA na území Slovenskej republiky o tom, že k takému konaniu alebo opomenutiu došlo pri výkone služobnej povinnosti.
4. Príslušníci ozbrojených síl USA vrátane civilnej zložky nebudú postihovaní rozsudkom pre zmeškanie ani úkonmi, ktoré by poškodzovali ich záujmy, ak im služobné povinnosti alebo riadne schválená neprítomnosť dočasne bráni v účasti na občianskoprávnom konaní.

## **ČLÁNOK 16**

### **OSLOBODENIE OD DANE NA SLUŽOBNÉ ÚČELY**

1. Pokiaľ ide o dane z pridanej hodnoty (DPH), dane z predaja, dane z používania, spotrebne dane alebo podobné alebo nástupnícke dane, udelí sa výnimka na nadobudnutie materiálu, zásob, služieb, vybavenia a iného majetku v rámci Slovenskej republiky ozbrojenými silami USA alebo určených pre ozbrojené sily USA na použitie ozbrojenými silami USA a) získaných na konečné použitie ozbrojenými silami USA; b) určených na spotrebu pri plnení zmluvy s ozbrojenými silami USA alebo v ich mene; alebo c) určených na začlenenie do predmetov alebo zariadení používaných ozbrojenými silami USA. Ozbrojené sily USA poskytnú príslušným slovenským orgánom príslušné osvedčenie, že takýto materiál, zásoby, služby, vybavenie a iný majetok sú určené pre ozbrojené sily USA.
2. Oslobodenie od dane sa uplatňuje na nadobudnutia uvedené v odseku 1 tohto článku v súlade so vzájomne určenými postupmi, ktoré sú stanovené vo vykonávacom dojednaní. Oslobodenie od dane sa uplatní v mieste nákupu, pokiaľ je k transakcii priložené príslušné osvedčenie uvedené v odseku 1 tohto článku. Vo všetkých ostatných prípadoch, alebo v prípade, že predajca nemôže poskytnúť takéto priame oslobodenie od dane, sa oslobodenie realizuje prostredníctvom vrátenia dane do tridsiatich (30) dní od prijatia žiadosti.

## **ČLÁNOK 17**

### **OSLOBODENIE OD DANE NA SÚKROMNÉ ÚČELY**

1. Príslušníci ozbrojených súborov USA a závislé osoby nie sú povinné na území Slovenskej republiky platiť žiadne dane vrátane DPH, poplatky, licenčné poplatky ani podobné poplatky z nákupu, vlastníctva, držby, používania, vzájomného prevodu, alebo prevodu v súvislosti s úmrtím, ich hmotného hnuteľného majetku dovezeného na územie Slovenskej republiky alebo tam nadobudnutého pre vlastnú osobnú potrebu. Oslobodenie od dane sa realizuje, ak je to možné, v mieste nákupu, alebo prostredníctvom vrátenia dane do tridsiatich (30) dní od podania žiadosti, v súlade so vzájomne dohodnutými postupmi stanovenými vo vykonávacom dojednaní. Príslušníci ozbrojených súborov USA a závislé osoby, ktoré na území Slovenskej republiky vlastnia alebo používajú zariadenia na príjem zvukového a televízneho vysielania a zariadenia na internetové pripojenie, sú oslobodené od daní, poplatkov, licenčných poplatkov a podobných poplatkov spojených s takýmto používaním alebo vlastníctvom. Motorové vozidlá vo vlastníctve príslušníkov ozbrojených súborov USA a závislých osôb budú oslobodené od slovenských cestných daní, registračných alebo licenčných poplatkov a podobných poplatkov, nie však od platenia mýta za používanie ciest, mostov a tunelov plateného širokou verejnoscou.
2. Oslobodenie od dane z príjmov stanovené v článku X NATO SOFA sa bude vzťahovať aj na príjem, ktorý poberajú príslušníci ozbrojených súborov USA, ich závislé osoby a dodávatelia USA zo zamestnania v organizáciách uvedených v článku 2 odseku 3 tejto Dohody a z činností uvedených v článkoch 21 a 22 tejto Dohody ako aj na príjem zo zdrojov mimo územie Slovenskej republiky.
3. Ustanovenia slovenských zákonov a predpisov vzťahujúce sa na povinnosť zamestnávateľa alebo samostatne zárobkovo činnej osoby zrazit' daň alebo odvádzať preddavky na daň z príjmov alebo príspevky na sociálne poistenie sa nevzťahujú na príjem oslobodený od dane na území Slovenskej republiky.

## **ČLÁNOK 18** **DOVOZ A VÝVOZ NA SLUŽOBNÉ ÚČELY**

1. S odkazom na článok XI NATO SOFA sa povolí dovoz na územie Slovenskej republiky na materiál, zásoby, vybavenie a ďalší majetok a) dovážané ozbrojenými silami USA; b) ktoré sú určené na konečné použitie ozbrojenými silami USA alebo pre ne, vrátane podpory činností v oblasti vojenskej služby ustanovených v článkoch 21 a 22 tejto Dohody; c) ktoré sa majú použiť alebo spotrebovať pri plnení zmluvy s ozbrojenými silami USA alebo v ich mene; alebo d) ktoré sa majú začleniť do predmetov alebo zariadení používaných ozbrojenými silami USA. Takýto dovoz bude osloboodený od cla, dovozných alebo regisračných poplatkov a iných podobných poplatkov, okrem iného aj od daní z používania, spotrebnych daní a DPH.
2. Strany podľa potreby spolupracujú, aby sa ubezpečili, že množstvo dovezeného materiálu, zásob, vybavenia a iného majetku je primerané. Ozbrojené sily USA poskytnú slovenským orgánom príslušné osvedčenie, ako je stanovené v článku XI, odseku 4 NATO SOFA, že takýto materiál, zásoby, vybavenie a iný majetok spĺňa podmienky na oslobodenie podľa tohto článku. Predloženie osvedčenia sa akceptuje namiesto colnej kontroly zo strany slovenských orgánov na položky dovezené a vyvezené ozbrojenými silami USA alebo pre ne podľa tohto článku. Pokiaľ dodávatelia dovážajú materiál, zásoby, vybavenie a iný majetok podľa ustanovení tohto článku, ozbrojené sily USA musia vyžadovať, aby dodávatelia používali položky výlučne na plnenie zmlúv ozbrojených síl USA.
3. Materiál, zásoby, vybavenie a iný majetok uvedený v odseku 1 tohto článku sú osloboodené od všetkých daní alebo iných poplatkov, ktoré by sa inak pri takomto majetku vymerali po jeho dovoze alebo nadobudnutí.
4. Vývoz materiálu, zásob, vybavenia a iného majetku uvedeného v odseku 1 tohto článku z územia Slovenska je osloboodený od slovenského vývozného cla.

## **ČLÁNOK 19** **DOVOZ A VÝVOZ NA SÚKROMNÉ ÚČELY**

1. Príslušníci ozbrojených súborov USA, závislé osoby a dodávateľia USA môžu dovážať svoje osobné veci, nábytok, jedno (1) súkromné motorové vozidlo na osobu staršiu ako osemnásť (18) rokov a ďalší tovar, okrem strelných zbraní, určený na ich osobné alebo domáce použitie alebo spotrebu bez clá a daní počas ich pridelenia na územie Slovenskej republiky. Táto výsada sa vzťahuje nielen na tovar, ktorý je majetkom týchto osôb, ale aj na tovar, ktorý im darovali alebo dodali pri plnení zmlúv uzavretých s osobami, ktoré nemajú pobyt na území Slovenska. Takéto dovozy nesmú prekročiť primerané množstvo pre osobné použitie a nesmú zo svojej povahy alebo množstva vyvolávať dojem, že sú dovezené na obchodné účely. Oslobodenia pri dovoze palív, tabakových výrobkov a alkoholických nápojov sa obmedzia množstevnými limitmi podľa vzájomnej dohody.
2. Tovar uvedený v odseku 1 tohto článku a iný tovar nadobudnutý bez daní a/alebo clá nemožno predáť ani inak previesť osobám na území Slovenskej republiky, ktoré nie sú oprávnené dovážať takýto tovar bez clá, ak takýto prevod neschvália príslušné slovenské orgány. Takéto schválenia sa nevzťahujú na dary na charitu. Platby akýchkoľvek daní splatných v dôsledku transakcií s osobami, ktoré nie sú oprávnené dovážať takýto tovar, znáša konečný príjemca takéhoto tovaru. Príslušníci ozbrojených súborov USA, závislé osoby a dodávateľia USA môžu medzi sebou voľne prevádztať majetok uvedený v odseku 1 tohto článku a tieto prevody budú oslobodené od dane a/alebo clá. Ozbrojené sily USA budú viesť záznamy o týchto prevodoch tovaru bez dane alebo clá. V prípade, že tovar príslušníkov ozbrojených súborov USA, závislých osôb a dodávateľov USA oslobodený od clá a daní bol ukradnutý, slovenské orgány akceptujú riadne vyplnené policajné správy ako presvedčivý dôkaz a príslušné osoby sú zbavené akejkoľvek zodpovednosti za zaplatenie dane alebo clá.
3. Príslušníci ozbrojených súborov USA, závislé osoby a dodávateľia USA môžu počas obdobia svojej služby spätné vyviezť (alebo vyviezť) akýkoľvek tovar, ktorý dovezli (alebo nadobudli) na území Slovenskej republiky, bez vývozného clá alebo poplatkov.

## **ČLÁNOK 20** **COLNÉ POSTUPY**

1. Slovenská republika prijme všetky primerané opatrenia na zabezpečenie plynulého a rýchleho colného konania pri dovoze a vývoze podľa tejto Dohody. Akákoľvek colná kontrola sa uskutoční urýchlene.
2. Colné kontroly podľa tejto Dohody sa vykonajú v súlade s postupmi vzájomne dohodnutými medzi príslušnými slovenskými orgánmi a ozbrojenými silami USA. Akákoľvek colná kontrola zo strany slovenských colných orgánov pri prichádzajúcim alebo odchádzajúcim osobnom majetku príslušníkov ozbrojených síl USA alebo ich závislých osôb sa vykonáva pri dodaní majetku do bydliska daného jednotlivca alebo pri vyzdvihnutí majetku z bydliska tohto jednotlivca alebo v súlade so vzájomne stanovenými postupmi.
3. Informácie ozbrojených síl USA utajovanej povahy je možné doviezť na územie Slovenskej republiky a vyliezť z územia Slovenskej republiky bez toho, aby podliehali colnej kontrole. „Informácie utajovanej povahy“ majú význam stanovený v Dohode o informačnej bezpečnosti a bude sa s nimi zaobchádzať v súlade s ňou alebo s jej nástupníckymi dohodami.
4. Ozbrojené sily USA zavedú v zariadeniach, v ktorých sa nachádzajú ozbrojené sily USA, potrebné opatrenia na zabránenie zneužívaniu práv udelených podľa colných ustanovení NATO SOFA a tejto Dohody. Ozbrojené sily USA a slovenské orgány spolupracujú pri vyšetrovaní akéhokoľvek údajného porušenia colných predpisov.

## **ČLÁNOK 21**

### **ČINNOSTI V OBLASTI VOJENSKEJ SLUŽBY**

1. Ozbrojené sily USA môžu na území Slovenskej republiky na vzájomne dohodnutých miestach zriadiť vojenské služobné predajne, predajne potravín a iné predajne, otvoriť stravovacie zariadenia, spoločenské a vzdelávacie centrá a služobné rekreačné priestory na využívanie príslušníkmi ozbrojených síl USA, závislými osobami a iným oprávneným personálom podľa vzájomnej dohody. Ozbrojené sily USA môžu prevádzkovať a udržiavať vyššie uvedené činnosti v oblasti vojenskej služby priamo alebo prostredníctvom zmlúv s inými organizáciami. Slovenská republika na tieto činnosti v oblasti vojenskej služby nebude vyžadovať žiadnu licenciu, povolenie, inšpekčnú ani inú regulačnú kontrolu. Výkonné zástupcovia budú spolupracovať v prípade akýchkoľvek obáv, ktoré môžu vzniknúť v súvislosti s prevádzkou týchto činností.
2. Ozbrojené sily USA môžu uzavrieť zmluvy s finančnými inštitúciami na prevádzkovanie bankových a iných finančných činností na území Slovenska na výhradné použitie ozbrojenými silami USA, dodávateľmi USA a závislými osobami.
3. Na činnosti a organizácie uvedené v tomto článku sa vztahujú rovnaké daňové a colné výnimky, aké sa udeľujú ozbrojeným silám USA. Tieto činnosti a organizácie sa udržiavajú a prevádzkujú v súlade s platnými predpismi USA. Od týchto činností a organizácií sa nevyžaduje, aby vyberali alebo platili dane alebo iné poplatky za činnosti súvisiace s ich prevádzkou.
4. Ozbrojené sily USA prijmú primerané opatrenia na zabránenie predaja tovaru a majetku dovezeného na územie Slovenskej republiky alebo získaného na území Slovenskej republiky činnosťami a organizáciami uvedenými v odsekoch 1 a 2 tohto článku osobám, ktoré nie sú oprávnené využívať takéto činnosti alebo organizácie.

## **ČLÁNOK 22** **VOJENSKÉ POŠTOVÉ ÚRADY**

1. Spojené štáty môžu zriadiť, udržiavať a prevádzkovať vojenské poštové úrady na účely vyberania, prepravy a dodávania poštových zásielok, ako aj poskytovania súvisiacich poštových služieb pre ozbrojené sily USA, závislé osoby a dodávateľov USA.
2. Na zásielky odoslané z týchto pôšť sa môžu použiť poštové známky USA.
3. Úradné zásielky ozbrojených síl USA sú osloboodené od kontroly, prehliadky alebo zabavenia.
4. Ozbrojené sily USA zavedú na vojenských poštách primerané a nevyhnutné opatrenia na zabranenie neoprávnenému dovozu tovaru na územie Slovenskej republiky príslušníkmi ozbrojených síl USA, závislými osobami a dodávateľmi USA.

## **ČLÁNOK 23**

### **MENA A JEJ ZAMIEŇANIE**

1. Ozbrojené sily USA majú právo dovážať, vyvážať a používať menu USA alebo finančné nástroje vyjadrené v mene Spojených štátov v akejkoľvek výške.
2. Ozbrojené sily USA môžu distribuovať alebo zamieňať príslušníkom ozbrojených síl USA a závislým osobám menu a nástroje denominované v mene platnej v:
  - (a) Spojených štátov amerických,
  - (b) Slovenskej republike, a
  - (c) inej krajine.
3. Príslušníci ozbrojených síl USA a závislé osoby môžu:
  - (a) dovážať a vyvážať menu USA a nástroje denominované v mene Spojených štátov a
  - (b) vyvážať z územia Slovenskej republiky akúkoľvek menu a nástroje denominované v akejkoľvek takej mene v prípade, že tieto ozbrojené sily USA alebo závislé osoby budú doviezli takú menu alebo nástroje na územie Slovenskej republiky, alebo takú menu alebo nástroje dostali od ozbrojených síl USA.

## **ČLÁNOK 24**

### **PRÁCA**

1. Ozbrojené sily USA a organizácie vykonávajúce činnosti vojenskej služby uvedené v článkoch 21 a 22 tejto Dohody môžu prijímať závislé osoby, ako aj osoby oprávnené zamestnať sa na území Slovenskej republiky a môžu týchto zamestnancov spravovať v súlade s týmto článkom. Od týchto závislých osôb sa nevyžaduje, aby mali pracovné povolenie na zamestnanie uvedené v tomto článku.
2. Podmienky zamestnania budú stanovené ozbrojenými silami USA a príslušnými organizáciami v súlade s platnými zákonomi a predpismi USA, s prihliadnutím na prevládajúce mzdy a ustanovenia pracovnoprávnej legislatívy Slovenskej republiky do takej miery, ktorá nie je v rozpore s touto Dohodou alebo vojenskými požiadavkami ozbrojených síl USA. Mzdy a platy, výhody, doplnkové platby a zvýšenia týchto platieb musia byť v súlade so zákonomi a predpismi USA. Mzdy pre miestnych civilných zamestnancov sa stanovia s prihliadnutím na daňové povinnosti zamestnanca ako aj zamestnaneckých odvodov a platieb, vrátane sociálneho, zdravotného ako aj úrazového poistenia. Zamestnávanie miestnych civilných zamestnancov ozbrojenými silami USA neukladá ozbrojeným silám USA žiadne povinnosti v súvislosti so slovenskými zákonomi o sociálnom zabezpečení.

## **ČLÁNOK 25** **OBSTARÁVANIE**

1. Ozbrojené sily USA môžu uzavrieť zmluvu na dodanie akéhokoľvek materiálu, zásob, vybavenia a služieb (vrátane výstavby), ktorej plnenie má byť vykonané na území Slovenskej republiky, a to bez obmedzenia výberu zhotoviteľa, dodávateľa alebo osoby poskytujúcej takýto materiál, zásoby, vybavenie alebo služby. Zmluvy sa dojednávajú, uzatvárajú a spravujú v súlade so zákonmi a predpismi USA.
2. Slovenská republika poskytne ozbrojeným silám USA v oblasti obstarávania tovaru, služieb a verejných služieb zaobchádzanie nie menej výhodné, ako sa poskytuje Ozbrojeným silám SR.

## **ČLÁNOK 26** **POSTAVENIE DODÁVATEĽOV**

Dodávatelia USA sú vyňatí zo slovenských zákonov a právnych predpisov pokiaľ ide o podmienky ich zamestnania na výkon práce podľa zmlúv s ozbrojenými silami USA a pokiaľ ide o udeľovanie licencí a registráciu podnikateľských subjektov výlučne v súvislosti s poskytovaním tovarov a služieb ozbrojeným silám USA na území Slovenska. Takíto dodávatelia USA sú osloboodení od všetkých daní, vrátane dane z príjmov právnických osôb, spotrebných daní a dane z prianej hodnoty, vyplývajúcich výlučne z dodania tovaru alebo služieb ozbrojeným silám USA alebo z výstavby zariadení pre ozbrojené sily USA. Takíto dodávatelia USA tiež nebudú podliehať akémukoľvek druhu dane z príjmov alebo zo zisku zo strany Slovenskej republiky alebo jej územných celkov na tú časť ich príjmov alebo zisku, ktorá plynie zo zmluvy alebo zo subdodávateľskej zmluvy s ozbrojenými silami USA.

## **ČLÁNOK 27**

### **ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VEREJNÉ ZDRAVIE A BEZPEČNOSŤ**

1. Strany sa zaväzujú túto Dohodu vykonávať spôsobom, ktorý je v súlade s ochranou životného prostredia Slovenskej republiky a verejného zdravia a bezpečnosti, a že budú uplatňovať skôr preventívny než reaktívny prístup k ochrane životného prostredia, verejného zdravia, a to aj pokial' ide o choroby zvierat a rastlín, a k bezpečnosti. Na tento účel príslušné orgány Strán konzultujú a spolupracujú s cieľom zabezpečiť okamžité riešenie problémov, ktoré môžu nastať, aby sa zabránilo akémukoľvek trvalému poškodeniu životného prostredia alebo ohrozeniu verejného zdravia a bezpečnosti. Spojené štaty budú pri vykonávaní svojej politiky rešpektovať príslušné slovenské zákony o životnom prostredí, zdraví a bezpečnosti. Slovenská republika bude implementovať zákony, predpisy a normy o životnom prostredí, zdraví a bezpečnosti s náležitým ohľadom na zdravie a bezpečnosť ozbrojených súčasťí USA, závislých osôb a dodávateľov USA.
2. S cieľom pomôcť pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi, ktoré je šetrné k životnému prostrediu, Slovenská republika určí subjekt ako príslušný orgán na účely jeho požadovaných oznámení podľa Bazilejského dohovoru o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní prijatého v Bazileji 22. marca 1989, a akýchkoľvek vykonávacích právnych predpisov. Ozbrojené sily USA poskytnú informácie potrebné na to, aby Slovenská republika splnila tieto povinnosti.

## **ČLÁNOK 28**

### **VEREJNÉ SLUŽBY A KOMUNIKÁCIE**

1. Ozbrojené sily USA a dodávatelia USA budú môcť používať vodu, elektrickú energiu a ďalšie verejné služby na základe zmluvných podmienok, vrátane sadzieb alebo poplatkov, ktoré nie sú menej výhodné ako tie, ktoré majú za podobných okolností k dispozícii Ozbrojené sily SR alebo Slovenská republika, oslobodené od daní alebo iných vládnych poplatkov. Náklady ozbrojených síl USA sa budú rovnať ich pomernému podielu na používaní týchto verejných služieb.
2. Osobné využívanie služieb správy komunálneho odpadu príslušníkmi ozbrojených USA, ich závislých osôb a dodávateľov USA podlieha prevládajúcim poplatkom za tieto služby stanovených príslušnými slovenskými orgánmi.
3. Strany uznávajú, že pre ozbrojené sily USA môže byť nevyhnutné používať rádiové spektrum. Spojené štáty môžu prevádzkovať svoje vlastné telekomunikačné systémy (podľa definície pojmu „telekomunikácia“ v Ústave, ako aj v Dohovore Medzinárodnej telekomunikačnej únie z roku 1992). To zahŕňa právo používať také prostriedky a služby, ktoré sú potrebné na zaručenie úplnej schopnosti prevádzkovať telekomunikačné systémy, a právo používať na tento účel nevyhnutné rádiové spektrum v súlade s požiadavkami na koordináciu uvedenými v odseku 4 tohto článku. Používanie rádiového spektra je pre Spojené štáty bezplatné.
4. Ozbrojené sily USA v záujme zabránenia vzájomného rušenia vynaložia všetko primerané úsilie na koordináciu využívania rádiového spektra s príslušnými slovenskými orgánmi, pričom zohľadnia národnú tabuľku frekvenčného spektra.
5. Ak zariadenie ozbrojených síl USA alebo dodávateľov USA spôsobuje škodlivé rušenie pri prevádzke zariadenia na území Slovenskej republiky, ozbrojené sily USA a slovenské orgány urýchlene konzultujú s cieľom zmierniť takéto rušenie, pričom zohľadnia prevádzkové aspekty.

## **ČLÁNOK 29** **DOSTUPNOSŤ ZDROJOV A RIEŠENIE SPOROV**

1. Všetky činnosti podľa tejto Dohody podliehajú dostupnosti zdrojov a finančných prostriedkov vyčlenených na tieto účely.
2. Spory sa riešia na najnižšej možnej úrovni a v prípade potreby sa postúpia na posúdenie a vyriešenie výkonným zástupcom. Spory, ktoré nie je možné vyriešiť na úrovni výkonných zástupcov, sa podľa potreby postúpia Stranám na konzultáciu a vyriešenie.
3. Spory a iné otázky, ktoré podliehajú konzultáciám v zmysle tejto Dohody, sa nepredložia žiadnemu vnútrostátnemu súdu ani žiadnemu medzinárodnému súdu, tribunálu alebo podobnému orgánu, ani žiadnej inej tretej strane.

## **ČLÁNOK 30** **NADOBUDNUTIE PLATNOSTI, ZMENA A TRVANIE**

1. Táto Dohoda nadobúda platnosť prvým (1.) dňom druhého (2.) mesiaca nasledujúceho po dátume neskoršej noty, v ktorej si Strany navzájom diplomatickou cestou oznámia splnenie svojich vnútroštátnych právnych postupov potrebných na nadobudnutie platnosti tejto Dohody.
2. Túto Dohodu je možné meniť a dopĺňať písomnou dohodou Strán.
3. Počiatočné obdobie platnosti tejto Dohody je desať (10) rokov. Po počiatočnom období zostáva Dohoda platná, ale ktorákoľvek zo Strán ju môže vypovedať s 1-ročnou výpovednou lehotou písomným vyhlásením zaslaným druhej Strane diplomatickou cestou.
4. Príloha A k tejto Dohode je neoddeliteľnou súčasťou Dohody a môže byť zmenená písomnou dohodou Strán alebo ich výkonných zástupcov.

**NA DÔKAZ UVEDENÉHO** dolupodpísaní, riadne splnomocnení svojimi príslušnými vládami, podpísali túto Dohodu.

**DANÉ** v \_\_\_\_\_, dňa \_\_\_\_\_. \_\_\_\_\_. 2022, v dvoch pôvodných vyhotoveniach, obe v slovenskom a anglickom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

**ZA VLÁDU  
SLOVENSKEJ REPUBLIKY:**

**ZA VLÁDU  
SPOJENÝCH ŠTÁTOV AMERICKÝCH:**

## **PRÍLOHA A**

### Dohodnuté zariadenia a priestory

- Vojenské letisko Malacky-Kuchyňa
- Vojenské letisko Sliač